

Asia: Sarvikankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos

Pieksämäen kaupunki
kirjaamo@pieksamaki.fi

Lausunto

1 Johdanto

Sarvikankaan Tuuli Oy suunnittelee 32 voimalan tuulivoimahanketta Sarvikankaan alueelle Pieksämäelle. Voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m. Hankealueen koko on n. 2855 ha. Hankealue koostuu pääosin suoalueista, ojitetuista soista ja metsätalouskäytössä olevasta metsästä. Alueella on kaksi järveä ja neljä pientä lampea. Hankkeen sähkönsiirtoa suunnitellaan n. 110 kV ilmajohdolla Kauppilan sähköasemalle, Niinimäen hankkeen voimajohdon viereen. Lausunto on samansisältöinen Luonnonvarakeskuksen hankkeen YVA-selostuksesta antaman lausunnon kanssa.

2 Lausunto

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueelta ei löydetty selvitysten yhteydessä metsäkanalintujen soitimia. Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Luontoselvityksissä ei tulisi myöskään jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta.

Hankealueella voi esiintyä kaikkia neljää suurpetoa. Luke huomauttaa, että havaintoja kertyy sieltä missä ihmiset liikkuvat. Siten havaintojen kertyminen tietyltä alueelta tai niiden puuttuminen toiselta ei kerro suoraan suurpetojen aktiivisuuden keskittymistä. Luke huomauttaa, että suurpetojen osalta tehdyt selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Toisin kuin selostuksessa on tehty, alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla poissulkea.

Luke näkee, että hankkeen vaikutuksia ja nykytilaa eläimistön osalta tarkastellaan selostuksessa suppeasti. Vaikutukset linnustoon ja eläimistöön arvioidaan selostuksessa kohtalaisesti kielteisiksi. Rakentamisesta koituvan häiriön ja ihmistoiminnan arvioidaan heikentävän elinympäristöjä tilapäisesti ja toiminnan aikaisen häiriön, melun ja vilkkumisen arvioidaan heikentävän elinympäristöjä.

Yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten suurpedot. Hankealue rajautuu rakenteilla olevan Niinimäen 22 voimalan tuulivoimahankkeeseen. Hankealueen ympäristössä on kolme tuulivoimahanketta Niinimäen hankkeen lisäksi (30 km säteellä). Niinimäen hanke sijoittuu samalle susireviirille kuin tässä tarkasteltava Sarvikankaan hanke. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi, karhu) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Selostuksessa olisi ollut syytä keskittyä myös pitkän aikavälin vaikutuksiin.

Luke toteaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. muiden alueella olevien tuulivoimapuistojen ja maankäyttöhankkeiden yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Suurpetojen osalta tehdyt selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla poissulkea. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi, karhu) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Selostuksessa olisi ollut syytä keskittyä myös pitkän aikavälin vaikutuksiin. Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.05.2024 klo 10:10:50.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2